

Пед. кеңесте қаралды
№ 1 «26» 08 2025 ж.
Бекітемін: М.Т. Бимагамбетова
Талдықорған ЖОББМ директорының м.а.

Келісілді: С.Б. Биртаева
Әйтеке би аудандық білім
бөлімінің басшысы

Тақырыбы:
Жаһандық құзыреттіліктер»
(Вариативті компонент)

Сыныбы: 5 «а»
Орындады: Мукашева К.С
қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі

Ә/Б отырысында қаралды: Б.А. Алимкулова
(Ә/Б жетекшісі)
№ 1 хаттама «26» күні 08 айы 2025 ж

Тексерілді: М.Т. Бимагамбетова
оқу- ісінің орынбасары

2025– 2026 оқу жылы

Түсінік хат

1. "Жаһандық құзыреттер" курсының оқу бағдарламасы "Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген. Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

2. "Жаһандық құзыреттер" курсы білім алушылардың құндылық бағдарларын, коммуникативтік дағдыларын, әдеп нормалары мен мінез-құлық ұстанымдарын қалыптастыруға ықпал етеді.

3. Курстың мақсаты: бәсекеге қабілетті, мінез-құлық мәдениетінің стандартына сәйкес келетін және жаһандық құзыреттерге ие тұлғаны қалыптастыру.

4. Курстың міндеттері:

- 1) 1) білім алушылардың азаматтық ұстанымын және өз елінің мүддесіне қызмет етуге дайындығын қалыптастыру;
- 2) білім алушылардың жеке қасиеттерін дамыту: адалдық, әдептілік, ізгі ниет, өз іс-әрекеттері үшін жауапкершілік;
- 3) білім алушыларда медиа сауаттылық және қаржылық сауаттылық дағдыларын қалыптастыру;
- 4) салауатты өмір салты мәдениетін қалыптастыру;
- 5) экологиялық мәдениетті дамыту;
- 6) қоғам өміріндегі діннің рөлі туралы түсінік қалыптастыру.

5. "Жаһандық құзыреттер" курсы бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

5-сыныпта аптасына 0,5 сағат, оқу жылында 17 сағат;

Білім алушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

Білім алушыда:

- 1) азаматтық ұстаным;
- 2) әлеуметтік жауапкершілік;
- 3) мінез-құлық мәдениеті;
- 4) басқаларға көмекке дайын және құрметпен қарайтын;
- 5) салауатты өмір салты және қауіпсіз мінез-құлық дағдылары;
- 6) сыни, креативті және шығармашылық ойлау дағдылары;
- 7) алған білімдерін өмірде қолдану дағдылары;
- 8) зерттеу, жобалау, волонтерлік жұмыс дағдылары.

Мазмұндық бөлім

I Бөлім Этика және әдеп - 4 сағат.

Бұл бөлімде сәлемдесу түрлерімен танысып, маңыздылығын түсінеді. Достар мен ата-ананың өмірдегі орны, өз іс – әрекеті үшін жауапкершілік алу, ата-анаға ризашылық білдіруді үйренеді. Дастарқан басындағы әдеп, қоғамдық көлікте , қоғамдық ортада өзін ұстау ережесін біледі.

II Бөлім Азаматтық және патриотизм- 2сағат

Отбасындағы өзара сыйластық туралы мәтіндерді оқиды. Отан туралы білімін толықтырады. Елімізді мекендейтін ұлттар достық туралы жаңа мәліметтер алады.

III Бөлім Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық-4 сағат.

Әлеуметтік желі туралы ақпаратпен танысып әлеуметтік желіде өз аккаунтын қолдануды, медиасауаттылықты үйренеді. Алғашқы ақша , олардың функциялары қалай пайда болғанын,адам еңбегі қалай бағаланатынын біледі. Отбасының кірістері мен шығыстары, қалта ақшасын қалай басқаруға болатыны туралы мағлұмат алады.

IV Бөлім Өмір сүру қауіпсіздігі – 4 сағат.

Бұл бөлімде үй, аула, мектептегі қауіпсіздікті сақтау негіздерін үйренеді, өрттен сақтану жолдарын біледі, өз қауіпсіздігі, денсаулығы өз қолында екенін түсінеді.

V Бөлім Экологиялық мәдениет- 3сағат .

Ортақ үйіміз –Жер, айналадағы әлем туралы түсінік алады. Өз ауласын таза ұстау, табиғаттағы іс-әрекет ережелері және оның маңызы туралы, қауіпсіз демалыс туралы білімін толықтырады.

Ақпараттық – әдістемелік бөлім

I Бөлім Этика және әдеп

Бейнероликтерді дайындау
Мәтіндер оқу, эссе жазу.

II Бөлім Азаматтық және патриотизм

Әлеуметтік жоба

"Өзімді құрметтеу - басқаларды құрметтеу" психикалық картасы

III Бөлім Медиа сауаттылық және қаржылық сауаттылық

Жоба

Зерттеу жұмысы

Аккаунт жасау

Постерлер жасау

Конкурстар

Диаграммаларды, инфографиканы құру

IV Бөлім Өмір сүру қауіпсіздігі

Жоба

"Үйде жалғыз: қауіпсіз болу" рөлдік ойындары,

"Қалай көмек сұрауға болады"

Ситуациялық есептерді шешу

V Бөлім Экологиялық мәдениет

Жоба

Акцияның экологиялық тәсілі

Ақпараттық буклеттерді әзірлеу

"Табиғат – жаратушының бізге берген сыйы" тақырыбындағы суреттер байқауы

«Жаһандық құзыреттіліктер» курсының ұзақ мерзімді жоспары
5-сынып

№	Тақырыбы	Сағат саны	Мерзімі
1	Барлығы сәлемдесуден басталады	1	09.09
2	Мен достарымның ортасындамын Мен өз әрекеттерім үшін жауаптымын	1	23.09
	Ата-аналарға ризашылық білдіруді үйренеміз.	1	07.10
3	Дастархан басындағы әдеп. Дастархан жаю		
4	Қоғамдық көлікте, театрда, кинотеатрда, мұражайда өзінді қалай ұстау керек	1	21.10
5	Отбасындағы өзара сыйластық	1	11.11
6	Өз Отанымды мақтан тұтамын! Түрлі көзқарас - біртұтас ұлт	1	25.11
7	Әлеуметтік желі дегеніміз не? Әлеуметтік желідегі менің akkaунтым	1	09.12
8	Алғашқы ақша және олардың функциялары қалай пайда болды? Адам еңбегі қалай бағаланады	1	23.12
9	Отбасының кірістері мен шығыстары неден тұрады?	1	20.01
10	Қалта ақшасын қалай басқаруға болады?	1	03.02
11	Үй, аула, мектептегі қауіпсіздік	1	17.02
12	Отпен ойнама! Менің қауіпсіздігім - менің қолымда	1	03.03
13	Менің денсаулы ғым – менің қолымда	1	17.03
14	Жолаушының көлікте өзін ұстау тәртібі	1	07.04
15	Жер-біздің ортақ үйіміз .Менің айналамдағы әлем	1	21.04
16	Біз таза аулада тұрамыз	1	05.05
17	Табиғаттағы іс-әрекет ережелері.Қауіпсіз демалыс.	1	19.05

Қолданылатын әдебиеттер:

Мұғалімдер үшін

1. «Жаһандық құзіреттер» мұғалімге арналған әдістемелік нұсқаулық.5-сынып. К.З.Елшибаева, А.А.Қасымбек, Г.Т,Кажиева, Ф.Н.Сулейменова, П.Т.Ізімова,Қ.Ә.Әуесбай . « Arman-RV» 2024ж.
2. Жарықбаев Қ , Қалиев С «Қазақ тәлім-тәрбиесі» Алматы «Санат» 1995ж
3. Жұмабаев М «Шығармалар» Алматы «Білім» 1996 ж
4. Кенжеахметұлы С. Қазақтың салт-дәстүрлері мен әдет-ғұрыптары. Алматы «Атамұра»2013 ж
5. Адамбаев Б, Жарқынбекова Т .Ел аузынан, Шешендік сөздер, ақындық толғамдар, аңыз-әңгімелер. Алматы «Жазушы» 1989ж
6. Момышұлы Б «Ұшқан ұя» Алматы «Атамұра» 2003 ж
7. Интернет-ресурстар

Оқушылар үшін:

- 1.«Жаһандық құзіреттер» 5 - сынып оқушыларына арналған оқулық. К.З.Елшибаева, А.А.Қасымбек, Г.Т,Кажиева, Ф.Н.Сулейменова, П.Т.Ізімова,Қ.Ә.Әуесбай . « Arman-RV» 2024ж.
- 2.Интернет-ресурстар
3. Момышұлы Б «Ұшқан ұя» Алматы «Атамұра» 2003 ж
- 4.Мақатаев М шығармалар жинағы. Алматы «Жалын»2001ж
- 5.Даналардан шыққан сөз . Алматы «Жазушы»1994ж